herpy

GEKKOER

Eublepharis hardwickii

En kraftig, bakkelevende gekko fra skogene i det østlige India og Bangladesh med brede mørkebrune og lyse bånd og en tykk hale som lagrer fett. Den er nær beslektet med *Eublepharis macularius*, men må holdes kjøligere og fuktigere og er fortsatt sjelden i terrarier.

Familie: Eublepharidae Engelsk: East Indian leopard gecko Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**20-23 cm** total lengde inkl. hale
Vekt	**50-60 g**
Levealder	**15-20 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Klippelevende og bakkelevende**
Biotop	**Tørrskog og klippeterreng**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**90 × 45 × 45 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**25-28 °C**
Varmeplass	**28-30 °C**
Temperatur, natt	**21-23 °C**
Luftfuktighet	**60-80 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Valgfritt**
Vinterhvile	**15-18 °C** 6-12 uker
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kjønnsmoden	**12-18 mnd.**
Kullstørrelse	**1-2 egg**
Kull per år	**1-6**
Inkubasjon	**50-70 dager** ved 26-32 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Eublepharis hardwickii er en kraftig gekko med korte bein, korte tær og en tykk hale som svulmer opp og ender i en spiss. I motsetning til de fleste andre gekkoer har den bevegelige øyelokk og klør. Kroppen er dekket av små, flate skjell, og imellom dem sitter tallrike runde, kjegleformede knuter. Hannen har 14-18 porer foran kloakken.

Tegningen består av brede mørkebrune bånd på lys bunn: ett bånd over hodet, to svært brede bånd tvers over ryggen og tre eller fire ringer rundt halen. Båndene er kantet med svart, og undersiden er hvit. Arten blir 20-23 cm lang inkludert hale og veier typisk 50-60 g, men tyngre dyr er sett. Hvert dyr har sitt eget hodemønster, og de brede båndene beholdes i voksendrakten, så fargeskiftet fra ung til voksen er mindre markant enn hos de andre artene i slekten.

Arten ble beskrevet av John Edward Gray i 1827 og er typearten for slekten *Eublepharis*. Artsnavnet hedrer Thomas Hardwicke, en engelsk naturforsker og samler som tjenestegjorde i den bengalske hæren. Det er beskrevet nye arter i slekten fra India, så eldre funn kan være forvekslet med nært beslektede arter.

I fangenskap er dyrene beskrevet som sky, men de lot seg løfte i hånden og tok mange slags insekter. Byttet oppdages på bevegelsen. Minst ett tilfelle av kannibalisme er notert, der et mindre dyr ble grepet i nakken og slukt, så dyrene bør holdes enkeltvis. Lokalt i Odisha tror man at arten er giftig, men det er den ikke. Når den blir overrasket, kan den støte ut en skingrende, vibrerende lyd.

Utbredelse og leveområde

Eublepharis hardwickii finnes i det østlige India og i Bangladesh. I India er den rapportert fra Odisha, Vest-Bengal, Jharkhand, Bihar, Madhya Pradesh, Uttar Pradesh og Tamil Nadu, blant annet i Anaimalai-fjellene i sør. Typelokaliteten er oppgitt som Chittagong, og i Bangladesh er arten kjent fra den sørøstlige delen av landet. Funn fra Dalma og Saranda i Jharkhand er nyere tillegg til utbredelseskartet.

Gekkoen er også funnet i byer, for eksempel i et offentlig badehus i Waltair ved Visakhapatnam, så den kan leve tett på mennesker.

> **Naturlig utbredelse:** India og Bangladesh.

LEVEOMRÅDE

Arten er en utpreget nattaktiv bakkelever som lever i fuktig og tørr løvskog i lave fjellområder, typisk 500-800 m over havet, men den er oppgitt opp til 1.500 m. Om dagen gjemmer den seg under store steiner, i sprekker og i hulrom ved foten av trær. Fra Odisha er den beskrevet fra skogkledd terreng omtrent 600 meter over havet ved en elv. Om natten ses den på skogsveier og åpne flater i sommerhalvåret og regntiden, særlig under regnskurer. Den kan også klatre.

Regionen er preget av monsun. Dyrene er mest aktive i regntiden fra juni til september, når luftfuktigheten kan nå 80-100 %, og temperaturen sjelden kommer over 30 °C om dagen og faller til 22-24 °C om natten. Fra desember til mars er klimaet tørrere og kjøligere, med omtrent 20 °C om dagen og 13 °C om natten, og i den perioden er dyrene inaktive. Det er altså en kjøligere og fuktigere art enn *Eublepharis macularius*, og terrariet må innredes deretter.

Stell

TERRARIET

Et voksent dyr bør ha et terrarium på minst 90 × 45 × 45 cm (lengde × bredde × høyde), samme minimum som for *Eublepharis macularius*. Bunnarealet er det viktigste, fordi gekkoen lever på bakken, men den klatrer gjerne på steiner og greiner. Avlsdyr holdes noen steder i mindre terrarier med en bunn på omtrent 0,2 m², men det er et minimum for avl, ikke et godt hjem.

Et naturlig innredet terrarium passer arten best, fordi den er sky og ellers gjemmer seg hele tiden. Bruk en bunn av jord blandet med kokosmold, gjerne med levende planter, tørre blader og mose på deler av bunnen. Fuktig jord og mose holder luftfuktigheten oppe. Gi mange skjul av stein, bambus og tre med ulik fuktighet, slik at dyret selv kan velge et tørt eller et fuktig skjul, og sett inn et fuktig skjul med lett fuktig torv eller mose, som hunnene også bruker til egglegging. Papir eller kjøkkenpapir er et trygt valg til unger og i karantene. Fin sand bør unngås.

Terrariet skal ha ventilasjon, slik at fuktigheten ikke blir stillestående.

Les mer: Karantene og hygiene

TEMPERATUR

Eublepharis hardwickii må holdes kjøligere enn de andre artene i slekten. Om dagen skal bakgrunnen være 25-26 °C, og det varmeste stedet må ikke bli over 28-30 °C. En varmematte styrt av termostat under den ene enden er en god varmekilde, og spotlamper er ikke nødvendige. Om natten skal temperaturen falle 2-4 grader, til omtrent 21-23 °C.

Om vinteren får voksne dyr en hvileperiode på 2-3 måneder, typisk fra desember til februar, som etterligner den tørre, kjølige årstiden. Stopp fôringen omtrent to uker før, slik at tarmen er tom, senk deretter temperaturen gradvis over et par uker til 15-18 °C, og slå av lyset. Det skal fortsatt være vann og et fuktig skjul. Hev temperaturen gradvis igjen etterpå. Unge og svake dyr skal ikke ha vinterhvile.

Mål temperaturen med et digitalt termometer i både den varme og den kjølige enden. Varmesteiner uten styring bør ikke brukes.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten må være langt høyere enn hos *Eublepharis macularius*. Anbefalingene ligger på 60-80 %, noen steder lavere, ned til 40-60 %. Sprøyt terrariet morgen og kveld, gjerne med lunkent vann, og hold mosen og plantejorden fuktig. Under vinterhvilen sprøytes det mindre, men det fuktige skjulet holdes fuktig.

Viltfangede dyr er beskrevet som dyr som aldri drakk av en skål, men ventet på sprøyting og slikket dråpene av hodet og av omgivelsene. Oppdrettede dyr drikker også av en skål. Sett derfor inn en lav skål med friskt vann, og bytt det ofte, men sørg samtidig for at dyret kan drikke dråper etter sprøytingen.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

LYS OG UVB

Arten er strengt nattaktiv og mest aktiv de første timene etter mørkets frembrudd. Gi omtrent 12 timer lys om dagen og opptil 14 timer i avlssesongen. Under vinterhvilen er lys ikke nødvendig. Dyrene kommer helst frem når lyset i terrariet er slukket og rommet dempet.

UVB er ikke nødvendig for voksne dyr, fordi de skjuler seg om dagen, men et fullspektrum- eller svakt UVB-rør til unger og til levende planter er en fordel. Brukes det UVB, må det være rikelig med skygge. Uten UVB må kalken inneholde vitamin D3.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

Eublepharis hardwickii lever utelukkende av insekter og oppdager byttet på bevegelsen. Den tar sirisser, gresshopper, kakerlakker og melormer, men noen dyr vil ikke ha melormer. Silkeormer, voksmøllarver og superormer er feite og gis bare som godbit. Fôr fôrinsektene med en næringsrik kost før de gis videre.

Voksne dyr får 4-6 insekter 3-4 ganger i uken. Overfôring er en vanlig feil. Hunner i avlssesongen fôres annenhver dag, og intervallet gjøres lengre igjen når eggleggingen er over. Unger fôres 4-5 ganger i uken, de minste gjerne daglig. Fjern insekter som ikke er spist i løpet av et døgn.

Kalk er spesielt viktig for arten. Pudr insektene med kalk ved de fleste fôringene, og sett dessuten en liten skål med kalkpulver med D3 i terrariet.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er sky og rolig, langsommere enn *Eublepharis macularius*, men den blir rask når det kommer fôr. Den lar seg håndtere og kan bli tam med regelmessig kontakt. Gi et nytt dyr et par uker i fred før du begynner å håndtere det, og støtt alltid kropp og hale. Grip aldri tak i halen, fordi den kan kastes av og vokser ut igjen med et annet utseende.

Hanner må aldri holdes sammen. De er territoriale og slåss. Hunner kan holdes sammen med nok plass og ett skjul per dyr, og noen holder par eller grupper hele året, men det krever erfaring og tett oppsyn. Det sikreste er å holde dyrene enkeltvis og bare sette dem sammen til avl. Unger må ikke holdes sammen med større dyr, fordi kannibalisme er sett hos arten.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hannen har 14-18 porer i en vinkelformet rekke foran kloakken og en tydelig bule ved halerota. Hunner kan ha svake porer, men de er langt mindre tydelige. Kjønnet kan ses fra omtrent tre måneders alder, men det er vanskeligere enn hos *E. macularius*, særlig hos unge dyr.

Dyrene blir kjønnsmodne etter 12-18 måneder, avhengig av hvor mye de får å spise. En hunn bør veie minst 35-40 g før hun settes i avl.

PARRING

Avlen settes i gang av vinterhvilen. Når temperaturen er hevet igjen og dyrene spiser normalt, settes hannen til hunnen. En hann kan pare seg med flere hunner. Følg med på dyrene de første nettene, og fjern hannen hvis det blir uro.

Innen omtrent seks uker blir hunnene tykkere, og eggene kan anes gjennom buken. Skill hanner og hunner etter sesongen, slik at hunnene kan komme til krefter.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen legger ett eller to lærartede egg på ca. 20 × 10 mm om gangen og graver dem ned. Sesongen går fra april til juni, og en hunn kan legge opptil 5-6 kull, men ofte færre. Hun slutter å spise et par dager før eggleggingen, så hun må være i god hold mellom kullene.

Sett en eggleggingskasse med lett fuktig torv eller kokosmold i terrariet, og hold den fuktig hele tiden. Ta eggene opp daglig uten å vende dem, slik at ungene ikke klekkes i terrariet og blir spist av de voksne.

INKUBASJON

Eggene kan inkuberes i vermikulitt, kokosmold eller andre vanlige substrater, lett fuktige, i en boks med et par små lufthull i lokket. Luft ut én gang i uken, og fjern kondensvann fra lokket.

Ved 26-32 °C klekkes eggene etter 50-70 dager, raskest ved høy temperatur. Temperaturen ser ut til å påvirke kjønnet: 26-28 °C gir hunner og 32 °C hanner, mens temperaturer imellom gir begge kjønn. Det virker likevel mindre sikkert enn hos *E. macularius*, og det er vanskelig å få hanner, så mye er fortsatt uavklart.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene er omtrent en fjerdedel av størrelsen til de voksne når de klekkes. Hold dem enkeltvis i små bokser, innredet som terrariet til de voksne, eller med fuktig kjøkkenpapir de første dagene. De spiser første gang etter 3-5 dager eller etter det første hudskiftet, som kommer etter omtrent ti dager.

Gi små sirisser pudret med kalk daglig eller 4-5 ganger i uken, og vei ungene jevnlig. Hold aldri unger sammen med større dyr, og vær forsiktig med å sette unger sammen, fordi kannibalisme er sett. Flytt dem til større terrarier etter hvert som de vokser.

Helse og vanlige feil

Det finnes bare få artsspesifikke helsedata for *Eublepharis hardwickii*. De typiske problemene er:

- Kalkmangel og beinskjørhet (MBD), særlig hos unger. Det gir bløte kjever, krumme bein og skjelvinger. Gi kalk ved nesten hver fôring og en skål med kalk i terrariet. Ved de første tegn hos unger må det mer kalk og UVB til, og en veterinær bør se dyret.
- For tørre forhold, som gir hudskifteproblemer med hudrester på tær og halespiss. Hold luftfuktigheten oppe, og gi et fuktig skjul.
- For høy temperatur. Arten tåler varme dårligere enn *E. macularius*. Hold det varmeste stedet under 30 °C.
- Stillestående, våt luft uten ventilasjon, som kan gi luftveis- og hudinfeksjoner.
- Tilstopping av tarmen hvis små dyr svelger sand eller løst substrat.
- Tapt hale ved håndtering eller slagsmål. Halen vokser ut igjen, men ser aldri lik ut, og dyret mister en del av fettdepotet sitt.
- Parasitter, som kan gi vekttap og løs avføring. Få en avføringsprøve undersøkt.

Vei dyret jevnlig og noter vekt, appetitt og hudskifte. Vekttap er ofte det første tegnet på sykdom. Oppsøk en veterinær med erfaring med krypdyr hvis dyret går ned i vekt, ikke spiser på flere uker utenom vinterhvilen eller virker slapt.

Les mer: Typiske sykdommer og tegn på sykdom

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.